

„Narodne novine“, broj 134/08., 97/10. i 70/17.

Napomena:

Pravilnik o načinu označavanja eksplozivnih tvari se primjenjuje u dijelu u kojem nije u suprotnosti sa člankom 95. stavkom 1. toč. 9 Zakona o eksplozivnim tvarima te proizvodnji i prometu oružja „Narodne novine“, broj 70/17.

**PRAVILNIK
O STRUČNOM OSPOSOBLJAVANJU OSOBA ZA RUKOVANJE EKSPLOZIVNIM
TVARIMA
(neslužbeno pročišćeni tekst)**

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se tehnički uvjeti kojima moraju udovoljavati pravne osobe koje stručno osposobljavaju osobe za rukovanje eksplozivnim tvarima, stupanj i vrstu stručne spreme osoba koje obavljaju stručno osposobljavanje, potrebna tehnička sredstva, izdavanje ovlaštenja te Program stručnog osposobljavanja osoba za rukovanje eksplozivnim tvarima.

Ovim Pravilnikom propisuje se i uvjeti koje mora ispuniti osoba koja se stručno osposobljava za rukovanje eksplozivnim tvarima, način polaganja ispita pred Ispitnim povjerenstvom, uvjeti koje moraju ispunjavati predsjednik i članovi Ispitnog povjerenstva, način vođenja i rokovi čuvanja upisnika o izdanim uvjerenjima o položenom ispitu za osobe koje rukuju eksplozivnim tvarima te nadzor nad pravnim osobama koje obavljaju stručno osposobljavanje.

Članak 2.

Stručno osposobljavanje osoba za rukovanje eksplozivnim tvarima (u daljnjem tekstu: stručno osposobljavanje) obavljaju ovlaštene pravne osobe kojima je, uz suglasnost Ministarstva obrazovanja, prosvjete i športa, Ministarstvo unutarnjih poslova izdalo odobrenje za obavljanje stručnog osposobljavanja.

Članak 3.

Za izdavanje odobrenja iz članka 2. ovoga Pravilnika, pravna osoba mora raspolagati:

- odgovarajućim prostorom za održavanje teorijskog dijela nastave u posjedu ili najmu (učionice opskrbljene školskim namještajem, shemama, crtežima, fotografijama, informatičkom opremom, poligonima sa školskim primjerima eksplozivnih tvari te potrebnim uređajima),
- odgovarajućom tehničkom i drugom opremom za održavanje praktičnog dijela nastave (propisane sigurnosne udaljenosti, postupci, odjeća, obuća),

- mjerama sigurnosti i opremom koja se koristi u nastavi, sukladno odredbama propisa kojima se uređuje područje eksplozivnih tvari,
- potrebnim brojem stručnih djelatnika odgovarajućeg stupnja i vrste stručne spreme.

Članak 4.

Radi obavljanja stručnog osposobljavanja, pravna osoba iz članka 2. ovoga Pravilnika mora imati najmanje tri djelatnika visoke stručne spreme od kojih je najmanje jedan u stalnom radnom odnosu.

Najmanje jedan od djelatnika iz stavka 1. ovoga članka mora biti kemijsko-tehnološke ili rudarske struke, dok ostali djelatnici mogu biti bilo koje tehničke struke.

Članak 5.

Pravna osoba iz članka 2. ovoga Pravilnika, uz zahtjev za dobivanje odobrenja za obavljanje stručnog osposobljavanja prilaže:

- dokaz o registraciji,
- dokaz o postojanju poligona ili ugovor (preslika ovjerena od strane javnog bilježnika) o iznajmljivanju istog,
- popis osoba koje će obavljati stručno osposobljavanje s dokazom o vrsti i stupnju njihove stručne spreme,
- popis i opis opreme iz članka 3. ovoga Pravilnika,
- Plan rada i Izvedbeni program.

Članak 6.

Stručno osposobljavanje provodi se po Programu za stručno osposobljavanje osoba za rukovanje eksplozivnim tvarima (u daljnjem tekstu: Program) koji je u prilogu ovoga Pravilnika i čini njegov sastavni dio (Prilog 1.).

Program se provodi kroz tečajeve.

Tečaj se sastoji od teorijskog i praktičnog dijela nastave.

Članak 7.

Osoba koja se stručno osposobljava mora imati navršениh 18. godina života.

Osoba koja se stručno osposobljava dužna je uz prijavu priložiti: svjedodžbu o stečenom obrazovanju (najmanje osnovna škola) i dokaz o zdravstvenoj sposobnosti za rukovanje eksplozivnim tvarima.

Članak 8.

Osoba koja je završila stručno osposobljavanje po Programu iz članka 6. ovoga Pravilnika polaže ispit pred Ispitnim povjerenstvom koje se sastoji od predsjednika i dva člana koji mogu imati svoje zamjenike.

Predsjednika i članove Ispitnog povjerenstva te njihove zamjenike imenuje pravna osoba koja je obavila stručno osposobljavanje.

Predsjednik i članovi Ispitnog povjerenstva, kao i njihovi zamjenici, mogu biti samo djelatnici koji provode stručno osposobljavanje u pravnoj osobi iz članka 2. ovog Pravilnika.

Administrativne poslove Ispitnog povjerenstva obavlja tajnik.

Pravna osoba iz članka 2. ovoga Pravilnika, dužna je, sedam dana prije početka tečaja obavijestiti Ministarstvo unutarnjih poslova o datumu početka i završetka tečaja, vrsti tečaja (sukladno Programu iz članka 6. ovog Pravilnika) te predviđenom datumu i mjestu održavanja ispita.

Članak 9.

Ispit se sastoji od pisanog i usmenog dijela.

Nakon pozitivno ocijenjenog pisanog dijela ispita osoba iz članka 8. stavka 1. ovoga Pravilnika pristupa usmenom dijelu ispita.

Ispitno povjerenstvo ocjenjuje cjelokupni uspjeh osobe koja je završila stručno osposobljavanje na ispitu ocjenom: "položio" ili "nije položio".

Članak 10.

Visinu naknade za predsjednika, članove Ispitnog povjerenstva, njihove zamjenike i tajnika Ispitnog povjerenstva određuje i osigurava pravna osoba koja obavlja stručno osposobljavanje osoba.

Članak 11.

Pravna osoba iz članka 2. ovoga Pravilnika dužna je voditi, i najmanje 10 godina čuvati, popis osoba koje se stručno osposobljavaju za rukovanje eksplozivnim tvarima (matična knjiga, zapisnik o polaganju stručnog ispita i popis izdanih uvjerenja.)

Članak 12.

Stručna osposobljenost, u smislu ovog Pravilnika priznaje se:

– osobama koje posjeduju dozvolu za miniranja pri razminiranju, priznaje se tečaj za rukovanje eksplozivnim tvarima i sredstvima pri miniranju u gospodarstvu,

– osobama koje posjeduju dozvolu za nadzemna, podzemna ili specijalna miniranja, priznaje se tečaj za rukovanje eksplozivnim tvarima i sredstvima pri uništavanju, tečaj za rukovanje eksplozivnim tvarima pri proizvodnji eksplozivnih tvari i zbrinjavanju eksplozivnog otpada i tečaj za rukovanje eksplozivnim tvarima i sredstvima pri miniranju u gospodarstvu.

Članak 13.

Ukoliko osoba koja je završila stručno osposobljavanje po Programu propisanom ovim Pravilnikom ne položi ispit može pristupiti ponovnom polaganju ispita nakon proteka roka od 15 dana od dana prethodnog polaganja ispita, a koji ne smije biti duži od dva mjeseca.

Osoba iz stavka 1. ovoga članka može pristupiti ponovnom polaganju ispita najviše 3 puta, a ako ni tada ne položi, dužna je ponoviti postupak stručnog osposobljavanja.

Članak 14.

O tijeku polaganja ispita vodi se zapisnik.

Zapisnik iz stavka 1. ovoga članka sadrži: sastav povjerenstva, ime i prezime osobe koja se stručno osposobljava, datum i mjesto rođenja, adresa prebivališta, datum polaganja ispita, vrsta tečaja, usmena i pisana pitanja te ocjena Ispitnog povjerenstva o cjelokupnom uspjehu osobe koja se stručno osposobljava.

Zapisnik potpisuju predsjednik i svi članovi Ispitnog povjerenstva.

Članak 15.

Osobi koja je položila ispit kojim je osposobljena za rukovanje eksplozivnim tvarima izdaje se uvjerenje o položenom ispitu.

Uvjerenje iz stavka 1. ovoga članka sadrži: ime i prezime osobe, datum i mjesto rođenja, adresa prebivališta, datum polaganja ispita, vrsta tečaja, potpis predsjednika Ispitnog povjerenstva, potpis ovlaštene osobe i otisak službenog pečata.

Uvjerenje iz stavka 1. ovoga članka izdaje se na obrascu koji je u prilogu ovoga Pravilnika i čini njegov sastavni dio (prilog 2.).

Članak 16.

Popis izdanih uvjerenja pravna osoba dužna je dostaviti Ministarstvu unutarnjih poslova koji vodi evidenciju o svim uvjerenjima i iskaznicama, u roku od 8 dana od dana završetka ispita.

PRILOG 1.

PROGRAMI

stručnog osposobljavanja osoba za rukovanje eksplozivnim tvarima

1. Osnovni tečaj koji obuhvaća rukovanje eksplozivnim tvarima u maloprodaji u prodavaonicama oružja i streljiva i/ili osposobljavanje odgovorne pravne osobe ili obrtnika za izvođenje glasnog pucnja sastoji se od najmanje 10 sati teorijskog i 2 sata praktičnog dijela nastave te obuhvaća:

TEORIJSKI DIO

1. Zakonsku regulativu (zakonske i podzakonske akte koji reguliraju rukovanje eksplozivnim tvarima (promet, proizvodnja, ispitivanje, skladištenje, uništavanje, manipulacija i transport;) Opće pojmove o eksplozivnim procesima (eksplozija-pojam i oblici, klasifikacija eksplozivnih procesa);
2. Djelovanje eksplozivnih tvari (djelovanje eksplozije na okolni medij, djelovanje detonacijskih produkata, udarni val seizmički efekti, zagađenje okoliša);
3. Definicije eksplozivnih tvari, podjelu, kemijska stabilnost, klasifikacije;
4. Sredstva i načine iniciranja i aktiviranja eksplozivnih tvari;
5. Mjere zaštite i sigurnosti za osobe i okoliš, koje rukuju eksplozivnim tvarima, pri porabi objekata, radnih i pomoćnih prostorija, strojeva uređaja, te transportnih sredstava u proizvodnim procesima;
6. Osobna zaštitna sredstva i opremu radnika, znakove zabrane, opasnosti, obveze i obavijesti.

PRAKTIČNI DIO

1. Priručna skladišta i prodajni prostor;
2. Vanjska i unutarnja ambalaža.

2. Tečaj za rukovanje pirotehničkim sredstvima za izvođače vatrometa i specijalnih pirotehničkih efekata sastoji se od najmanje 18 sati teorijskog i 10 sati praktičnog dijela nastave te obuhvaća:

TEORIJSKI DIO

1. Zakonsku regulativu;
2. Klasifikaciju pirotehničkih sredstava;
3. Opće zahtjeve za pirotehničke smjese i druge eksplozivne komponente koje se ugrađuju u pirotehnička sredstva, aktiviranje komponenti i proizvoda;
4. Vrste vatrometa (pirotehnička sredstva za izvođenje vatrometa) i sigurnosni kriteriji;
5. Sustave i sredstva za izvođenje vatrometa (lansirne rampe, cijevi, alati, pomoćne naprave, pomoćni materijal, povezivanje);
6. Specijalne scenske pirotehničke efekte (pirotehnička sredstva za izvođenje scenskih efekata) i sigurnosni kriteriji;
7. Uporabu specijalnih scenskih pirotehničkih efekata, montažu, povezivanje i načine aktiviranja specijalnih scenskih pirotehničkih efekata.

PRAKTIČAN DIO

1. Pripremu elaborata za izvođenje javnih vatrometa odnosno specijalnih scenskih pirotehničkih efekata;
2. Sigurnosne uvjete za izvođenje vatrometa odnosno scenskih i specijalnih efekata, zaštitna oprema, postupci nakon izvođenja javnih vatrometa odnosno scenskih efekata;
3. Pripremu sredstava sukladno elaboratu, izvođenje vatrometa odnosno specijalnih scenskih efekata.

3. Tečaj za rukovanje pirotehničkim sredstvima za tehničku namjenu – Rakete za obranu od tuče sastoji se od najmanje 10 sati teorijskog i 6 sati praktičnog dijela nastave te obuhvaća:

TEORIJSKI DIO

1. Zakonsku regulativu (Zakon o eksplozivnim tvarima, slijedni Pravilnici, Zakon o obrani od tuče, Pravilnik o tehničkim zahtjevima za djelovanje sustava obrane od tuče);
2. Klasifikaciju pirotehničkih sredstava;
3. Opće zahtjeve za pirotehničke smjese i druge eksplozivne komponente koje se ugrađuju u pirotehnička sredstva; aktiviranje komponenti i proizvoda;
4. Funkcioniranje sustava za obranu od tuče, lansirne postaje, oprema, postupci;
5. Uporabu raketa za obranu od tuče;
6. Mjere sigurnosti, provjera lansera, orijentacija,
7. Zauzimanje elemenata ispaljivanja rakete, klasifikacija i zapažanje odstupanja od sukladnosti (utvrđivanje neispravnosti), evidencije.

PRAKTIČAN DIO

1. Lansirne postaje, skladištenje i rukovanje raketama za obranu od tuče, uporaba lansera i paljbenog uređaja;

2. Mjere sigurnosti i postupci u slučaju neispravnosti, pronalaska ostataka raketa na terenu ili incidenta.

4. Tečaj za rukovanje eksplozivnim tvarima i sredstvima pri uništavanju istih sastoji se od najmanje 8 sati teorijskog i 6 sati praktičnog dijela nastave te obuhvaća:

TEORIJSKI DIO

1. Zakonsku regulativu;
2. Klasifikaciju i specifikacije eksplozivnih tvari koje se najčešće uništavaju u RH – za gospodarske i vojne namjene te njihove komponente ili dijelovi;
3. Metode i načine uništavanja eksplozivnih tvari i sredstava spaljivanjem na otvorenom prostoru, spaljivanjem u specijalnim uređajima i sustavima, detonacijom u fugasama, postupcima razlaganja i neutralizacije;
4. Najčešće korištena sredstva za uništavanje ET;
5. Mjere pirotehničke sigurnosti pri uništavanju ET;
6. Osnovna pravila slaganja ET u fugasi;
7. Osnovna pravila za uništavanje spaljivanjem pješačkog streljiva, baruta, pirotehničkih sredstava i određenih dijelova;
8. Mjere zaštite okoline od neželjenog djelovanja eksplozije, od produkata spaljivanja, te zaštitna oprema.

PRAKTIČAN DIO

1. Pripremu elaborata za uništavanje eksplozivnih tvari;
2. Uporabu sporogorećeg i detonacionog štapina, neelektričnih sustava, detonatora, bustera (pojačivača) i drugih sredstava za uništavanje, organizacija i izrada električne i neelektrične mreže aktiviranja;
3. Problematiku uništavanja neeksploziviranih sredstava koja su opasna za premještanje s mjesta nalaženja (pod zemljom, pod vodom, u objektima).

5. Tečaj za rukovanje eksplozivnim tvarima i sredstvima pri održavanju, transportu i skladištenju istih sastoji se od najmanje 12 sati teorijskog i 6 sati praktičnog dijela nastave te obuhvaća:

TEORIJSKI DIO

1. Zakonsku regulativu i klasifikaciju ET, zaštita okoliša;
2. Zakonske i podzakonske akte koji uređuju područje skladištenja eksplozivnih tvari i sredstava, te prijevoza opasnih tvari;
3. Vrste i konstrukciju skladišnih objekata;

4. Manipulaciju eksplozivnim sredstvima u skladištima;
5. Vijek trajanja eksplozivnih tvari i sredstava, te način održavanja istih;
6. Mjere sigurnosti i zaštite u skladištima eksplozivnih tvari;
7. Utovar i istovar eksplozivnih tvari;
8. Vozila za prijevoz eksplozivnih tvari i njihovo označavanje, prijevoz malih količina;
9. Dokumentaciju potrebnu za prijevoz eksplozivnih tvari;
10. Mjere sigurnosti i zaštite pri prijevozu eksplozivnih tvari;
11. Postupanje u slučaju akcidenta.

PRAKTIČAN DIO

1. Skladišta eksplozivnih tvari;
2. Ambalaža za eksplozivne tvari prema ADR-u.

6. Tečaj za rukovanje eksplozivnim tvarima i sredstvima pri proizvodnji eksplozivnih tvari i zbrinjavanju eksplozivnog otpada sastoji se od najmanje 12 sati teorijskog i 6 sati praktičnog dijela nastave te obuhvaća:

TEORIJSKI DIO

1. Zakonsku regulativu i klasifikaciju ET zaštita okoliša;
2. Osnove proizvodnje eksplozivnih tvari – inicijalnih, brizantnih i gospodarskih eksploziva, baruta, pirotehničkih masa i dr. te mjere zaštite; osnovne sirovine za proizvodnju eksplozivnih tvari;
3. Osnove proizvodnje eksplozivnih tvari – poluproizvoda i proizvoda gospodarske i vojne namjene, koji sadrže eksplozivne tvari te mjere zaštite;
4. Uništavanje i neutraliziranje eksplozivnih tvari; emisije u okoliš pri izgaranju i detonaciji na otvorenom;
5. Uporabu i recikliranje eksplozivnog otpada;
6. Metode i način uništavanja eksplozivnih tvari i sredstava spaljivanjem na otvorenom prostoru, spaljivanjem u specijalnim uređajima i sustavima, detonacijom u fugasama, postupcima razlaganja i neutralizacije;
7. Najčešće korištena sredstva za uništavanje ET i ES;
8. Načine uništavanja određenih vrsta neupotrebljivih eksplozivnih tvari odnosno komponenata iz proizvodnog procesa i mjere zaštite, zaštitna oprema;
9. Identifikaciju i klasifikaciju izvora opasnosti pri radu s eksplozivnim tvarima; opasnost od mehaničkog i toplinskog djelovanja, opasnost od trovanja i dr;
10. Preventivne, ograničavajuće i posebne mjere zaštite pri radu s eksplozivnim tvarima.

PRAKTIČAN DIO

1. Proizvodnju eksplozivnih tvari praktičan primjer izrade pirotehničke mase, prešanje eksplozivnih tvari, lijevanje;
2. Reciklažu rabljenih eksplozivnih tvari;
3. Uništavanje neupotrebljivih eksplozivnih tvari spaljivanjem i detonacijom.

7. Tečaj za rukovanje eksplozivnim tvarima i sredstvima pri miniranju u gospodarstvu sastoji se od najmanje 8 sati teorijskog i 6 sati praktičnog dijela nastave te obuhvaća:

TEORIJSKI DIO

1. Zakonsku regulativu;
2. Vrste miniranja i sredstva za miniranje; sredstva za aktiviranje i iniciranje eksplozivnih tvari, poznavanje tehnika miniranja, geologije i materijala, izrada elaborata odnosno programa miniranja;
3. Sigurnosne zone udaljenosti uslijed djelovanja seizmičkih učinaka, zračnog udara, od razbacivanja odminiranog materijala, otrovno djelovanje produkata eksplozije;
4. Mjere sigurnosti pri opremanju udarne patrone rudarskom kapičom br. 8., električnim upaljačem, neelektričnim sustavima iniciranja, sporogorećim odnosno detonirajućim štapinom;
5. Mjere sigurnosti pri punjenju minskih bušotina;
6. Mjere sigurnosti i zaštite pri povezivanju i aktiviranje minskih bušotina (formiranju minskog polja – mreže za aktiviranje);
7. Mjere zaštite na mjestu miniranja, prilikom uništavanja neeksploziviranih eksplozivnih tvari i sredstava.

PRAKTIČAN DIO

1. Uporaba sporogorećeg i detonirajućeg štapina, neelektričnih sustava, detonatora, bustera i drugih sredstava za aktiviranje minskog polja, organizacija i izrada električne i neelektrične mreže aktiviranja;
2. Problematika uništavanja neeksploziviranih bušotina – dijelova minskog polja;
3. Praktični minerski proračuni i primjeri.

Obnovljeni tečaj:

Obnovljeni tečaj sastoji se od najmanje 8 sati teorijskog i 6 sati praktičnog dijela nastave, a obuhvaća utvrđivanje postojećih i stjecanje novih znanja, upoznavanje polaznika s eventualnim izmjenama zakonskih i podzakonskih propisa te novim spoznajama u proizvodnji, načinima uništavanja, mjerama zaštite i dr.

PRILOG 2.

OBRAZAC UVJERENJA

REPUBLIKA HRVATSKA

(naziv pravne osobe koja stručno osposobljava osobe koje rukuju eksplozivnim tvarima)

Mat. broj..... /200

Broj i nadnevak Uvjerenja..... 200

Sukladno odredbama članka 12. stavka 1. Zakona o eksplozivnim tvarima ("Narodne novine", broj 178/04, 109/07. i 67/08.), a na temelju članka 15. Pravilnika o stručnom osposobljavanju osoba koje rukuju eksplozivnim tvarima, izdaje

UVJERENJE

o položenom ispitu za osobe koje rukuju eksplozivnim tvarima

Polaznik

(ime, ime oca ili majke, prezime i adresa prebivališta)

rođen(a) u

(dan, mjesec, god.)

(mjesto, općina)

Predsjednik ispitnog
povjerenstva

MP

Ovlaštena osoba